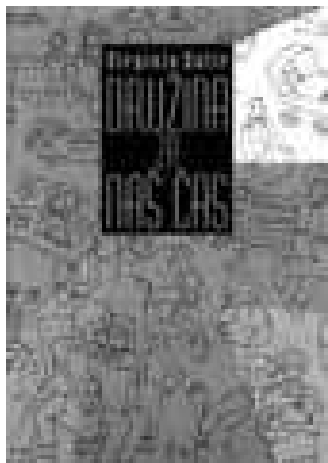

Virginia Satir

DRUŽINA ZA NAŠ ČAS

Cankarjeva založba,
Ljubljana 1995, 310 str.

Razprave o družini se dandanes ne vrtijo le okoli vprašanja, kaj in kakšna je družina, torej v smislu njene definicije. Pogosto se zastavljajo vprašanja, ali družina sploh še obstaja in ali je to institucija, ki je sploh še potrebna današnjemu človeku. Da je vrednostni sistem današnjega človeka drugačen, kot je bil tisti, ki je krojil življenje takrat, ko so ljudje začeli živeti v družinah, verjetno ni dvoma. Kakor so bili, še ne tako veliko let nazaj, samski ljudje šteti za posebneže, če so bili moški, seveda, in za nevredneže, če so bile ženske, danes samski moški in ženske skoraj ne nosijo več prekletstva nezaželenosti in nerazumljene drugačnosti ter družbene odpadnosti. Vrednostna razlika med moškimi in ženskami, še bolj samskimi kot poročenimi, še vedno ostaja, vendar pa spolna neenakost ni današnja tema, vsaj kolikor se ne tiče družine kot take.

Torej ali večja pluralnost življenjskih stilov pomeni, da družina, ki je bila še pred petdesetimi leti nekako edina primerna oblika življenja, izgublja vel-

javnost in primernost, ali pa smo kot družba postali le bolj tolerantni do tistih oblik življenja, ki ne spadajo v povprečen kalup?

Teh vprašanj se Satirjeva ne loteva direktno, v smislu razprave, ampak nanje odgovarja posredno, v celotnem kontekstu knjige. Za avtorico knjige dvoma o smiselnosti življenja v družini v bistvu ni. Družina je pomembna, ne nujno kot klasična varianta – ata, mama in otroci, ne le kot najbolj kakovosten način organizacije življenja, ampak tudi kot oblika osebnostne rasti. Torej družina omogoča tako ureditev najosnovnejših življenjskih potreb kot tudi čustveno navezanost, občutek pripadnosti in dozorevanje pod varnim okriljem tistih, ki te imajo radi. Knjiga je tako nekakšen kolaž razglabljanj o smislu takšnega načina življenja, o tem, kakšno obliko skupnega življenja lahko imamo za družino, predvsem pa o tem, kateri so tisti dejavniki, ki lahko naredijo življenje v družini kakovostno, in kako jih lahko tudi mi, navadni plebejci, osvojimo. Ključni besedi tega tečaja, ki se prepletata skozi celoten tekst, pa sta samovrednotenje in komunikacija, torej ceni samega sebe in se nauči primerno obnašati.

Avtorica knjige je terapevtka z dolgoletno prakso in je pomagala že tisočim ljudem z družinskimi problemi. To njeno delo v praksi odseva tako v zasnovi knjige kot tudi izbiri tem, ki jih obravnava, pa tudi načinu, kako nam predstavi izbrano vsebino. Družina za naš čas je nedvomno strokovna knjiga, vendar se med branjem nisem mogla otresti vtisa, da bi jo lahko razumela tudi moja stara mama. Ne bi rekla, da je to slabost knjige, vendar pa zaradi tega nekako izgublja svoj krog bralcev. Lahko bi rekla, da je namenjena vsem, ki jih tema o družini strokovno ali osebno zanima. Ravno zaradi te svoje potencialne razširjenosti pa ne pripada nikomur izrecno, ne laični publiki in tudi ne strokovni.

Njena odlika v primerjavi z drugimi knjigami s podobno zasnovo, ki jih napišejo praktiki, pa je to, da ni preplavljena

s primeri, ki lahko dajo vtis, da je tekst, ki ga beremo, bolj popis primerov kot zaključkov, narejenih na njihovi podlagi. Knjiga kljub naslovu *Družina za naš čas* v bistvu ni knjiga samo o družini. Avtorica se v tekstu ukvarja z osebnostno rastjo, tako kot veliko drugih avtorjev z nove celine. Razliko med Satirjevo in drugimi avtorji pa vidim predvsem v tem, da ona postavlja osebnostno rast in razvoj predvsem v krog družine.

Kaj naj bi torej naredili za srečno družinsko življenje? Prizadevali naj bi si, da ne bomo ustvarjali zakonov le zato, da so, ampak da se bomo v njih počutili res dobro ali vsaj boljše, kot če bi bili samski, in da ne bomo imeli otrok zato, ker je to pač običajno, ker jih imajo vsi in ker smo tudi mi prišli na svet, ampak iz resnične želje dati in omogočiti nekomu življenje. Ko pa v tem procesu ne bomo izgubili samospoštovanja, ampak ga bomo celo pridobili in bo življenje v takšni skupnosti za nas vir osebne sreče in rasti, bomo nedvomno na pravi poti. Na vprašanje, kdo pa nas bo to naučil, je najbolj pošteno odgovoriti, da mi sami, saj v družinah, iz katerih prihajamo, ta lekcija večinoma ni obravnavana, knjige pa so težke učiteljice v takšnih stvareh.

Torej, sklepajoč po Satirjevi, družina DA, vendar pa ne kar sama po sebi, ampak z veliko mero samozavedanja o tem, kaj počnemo, in s še temeljitejšo gradnjo lastne osebnosti in razvijanjem dobrih in še boljših medosebnih odnosov. Ali je tu prikazana knjiga lahko v kakršno koli pomoč pri tem, pa lahko izveste le tako, da jo preberete.

Darja Vesel